

۱۲۹۰ مجتمع آموزش عالی امام خمینی

سرشناسه:	عادلی، سیدمرتضی، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور:	شخصیت و قیام امام حسین <small>علیه السلام</small> در سخن متفکران غیرشیعی: شخصیت و قیام امام حسین <small>علیه السلام</small> در سخنان بیش از ۲۴۰ تن از متفکران و شخصیت های غیرشیعی مسلمان و غیرمسلمان / مولف سیدمرتضی عادلی.
مشخصات نشر:	قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی <small>علیه السلام</small> ، ۱۳۹۶/۱۴۳۹ ق.
مشخصات ظاهری:	۳۲۰ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۲۲۸-۳
وضعیت فهرست نویسی:	فیبیا
یادداشت:	کتابنامه: ص: ۲۹۹-۳۱۹.
عنوان دیگر:	شخصیت و قیام امام حسین <small>علیه السلام</small> در سخنان بیش از ۲۴۰ تن از متفکران و شخصیت های غیرشیعی مسلمان و غیرمسلمان.
موضوع:	حسین بن علی <small>علیه السلام</small> ، امام سوم، ۴-۶۱ ق -- نظر مجتهدان و علما
موضوع:	حسین بن علی <small>علیه السلام</small> ، امام سوم، ۴-۶۱ ق -- نظر خاورشناسان
موضوع:	حسین بن علی <small>علیه السلام</small> ، امام سوم، ۴-۶۱ ق -- نظر اهل سنت
موضوع:	واقعه کربلا، ۶۱ ق -- دیدگاه اهل سنت
موضوع:	واقعه کربلا، ۶۱ ق -- دیدگاه مشاهیر
موضوع:	واقعه کربلا، ۶۱ ق -- دیدگاه خاورشناسان
شناسه افزوده:	جامعه المصطفی <small>علیه السلام</small> العالمية. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی <small>علیه السلام</small>
رده بندی کنگره:	۳۱۳۹۶ ش ۳/ع ۱۶۳/۵/۴۱/۵ BP
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۹۵۳۴
شماره کتابشناسی ملی:	۴۸۵۹۱۱۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

شخصیت و قیام امام حسین علیه السلام در سخن متفکران غیرشیعی
شخصیت و قیام امام حسین علیه السلام در سخنان بیش از ۲۴۰ تن از متفکران و شخصیت های غیرشیعی مسلمان و غیرمسلمان
مؤلف: سید مرتضی عادلی
چاپ اول: ۱۳۹۶ ش / ۱۴۳۹ ق
ناشر: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام
● چاپ: نازجستان ● قیمت: ۱۶۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۲۰۰ نسخه

مراکز پخش

- ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸
- تلفن: ۳۷۸۳۳۶۱۳۴ ۲۵ ۹۸+ دورنگار: داخلی ۱۰۵-۳۷۸۳۳۶۳۰۹ ۲۵ ۹۸+
- ایران، قم، بلوار محمدامین، سه راه سالاریه. تلفن: ۳۲۱۳۳۱۰۶ ۲۵ ۹۸+
- ایران، قم، ساختمان ناشران، طبقه سوم، پلاک ۳۰۸. تلفن: ۳۷۸۴۲۴۰۲ ۲۵ ۹۸+

📞 https://telegram.me/pub_almostafa
🌐 <http://www.buy-pub.miu.ac.ir/>

✉ miup@pub.miu.ac.ir
🌐 pub.miu.ac.ir

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

- مدیر انتشارات: مرتضی محمدعلی نژاد شانی
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر فنی: محمدباقر شکرى
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر چاپ: نعمت الله یزدانی
- صفحه‌آرا: علی عبادی فرد

شخصیت و قیام امام حسین علیه السلام

در سخن متفکران غیرشیعی

شخصیت و قیام امام حسین علیه السلام در سخنان بیش از ۲۴۰ تن از متفکران و
شخصیت‌های غیرشیعی مسلمان و غیرمسلمان

سید مرتضی عادل

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر
المصطفی ص

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای‌بندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این‌رو مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی علیه السلام و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) می‌باشد.

«جامعه المصطفی علیه السلام العالمیة» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی صلی الله علیه و آله و سلم «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام» را تأسیس کرده است.

در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام

فهرست

- مقدمه ۱۷
۱. امام حسین X و قیام او از منظر شخصیت‌ها و اندیشمندان مسلمان غیر شیعه تا قرن سیزدهم ۲۵
- الف) شخصیت امام حسین عاشق ۲۵
- عمر بن خطاب (متوفای ۲۳ق) ۲۶
- عمرو بن عاص (متوفای ۴۳ق) ۲۸
- زید بن ارقم (متوفای ۶۶ یا ۶۸ق) ۳۰
- عبدالله بن عمر (۳ بعثت - ۷۳ یا ۷۴ق) ۳۱
- عبدالله بن عمرو عاص (متوفای ۷۷ق) ۳۲
- حسن بصری (۲۱ - ۱۱۰ق) ۳۳
- محمد بن ادریس شافعی (۱۵۰ - ۲۰۴ق) ۳۴
- ابن سعد بصری (۱۶۸ - ۲۳۰ق) ۳۵
- احمد بن حنبل (۱۶۴ - ۲۴۱ق) ۳۷
- ابوالحسن هجویری (۴۰۰ - ۴۶۵ق) ۳۷
- جارالله زمخشری (۴۶۷ - ۵۳۸ق) ۳۸
- ابن عساکر دمشقی (۴۹۹ - ۵۷۱ق) ۳۹
- خاقانی شروانی (۵۲۰ - ۵۹۵ق) ۴۱
- ابن الجوزی (۵۱۱ - ۵۹۷ق) ۴۲
- علی بن ابی بکر هروی (متوفای ۶۱۱ق) ۴۲
- ابن طلحه شافعی (۵۸۲ - ۶۵۲ق) ۴۳
- ابن ابار اندلسی (۵۹۵ - ۶۵۸ق) ۴۴

- ۴۴ ..... شرف‌الدین الموصلی (قرن ۷ ق) .
- ۴۵ ..... ابن تیمیه (۶۶۱- ۷۲۸ق) .
- ۴۶..... جمال‌الدین محمد بن یوسف زرنندی حنفی (۶۹۳- ۷۴۷ق) .
- ۴۶..... ابن کثیر (۷۰۳- ۷۷۴ق) .
- ۴۷ ..... ابن اسعد یافعی (۶۹۸- ۷۸۶ق) .
- ۴۷ ..... ابوشکور سلمی .
- ۴۸ ..... ابن حجر عسقلانی (۷۷۳- ۸۵۲ق) .
- ۴۹..... نورالدین علی بن صباغ مالکی (۷۸۴- ۸۵۵ق) .
- ۴۹..... فضل‌الله ابن‌روزبهان خنجی (۸۶۰- ۹۲۷ق) .
- ۵۰..... عبدالوهاب بن احمد شعرانی (۸۹۸- ۹۷۳ق) .
- ۵۱..... ملاعلی قاری (۹۳۰- ۱۰۱۴ق) .
- ۵۱..... الشعاب، عبدالباقی (زنده در سال ۱۲۳۶ق) .
- ۵۲..... (ب) انگیزه‌ها و اهداف قیام امام حسین علیه السلام .
- ۵۲..... قاضی عبدالجبار معتزلی (۳۲۰- ۴۱۵ق) .
- ۵۳..... (ج) پیامدها و نتایج قیام امام حسین علیه السلام .
- ۵۳..... محمد بن سیرین (۳۱- ۱۱۰ق) .
- ۵۵ ..... جلال‌الدین سیوطی (۸۴۹- ۹۱۱ق) .
- ۵۶..... (د) توصیف قیام عاشورا و اظهار نظر درباره آن .
- ۵۶..... عایشه بنت ابوبکر (۴ بعثت- ۵۷ق) .
- ۵۷ ..... خالد بن غفران (قرن ۱ق) .
- ۵۸ ..... محمد بن ادریس شافعی (۱۵۰- ۲۰۴ق) .
- ۵۹..... ابوریحان بیرونی (۳۶۲- ۴۴۰ق) .
- ۶۰ ..... ابن‌المغازلی (۴۵۷- ۵۴۲ق) .
- ۶۱ ..... عمیق بخارایی (متوفای ۵۴۳ق) .
- ۶۱..... مجدود بن آدم سنایی غزنوی (۴۷۳- ۵۴۵ق) .
- ۶۳ ..... ظهیرالدین فاریابی (متوفای ۵۹۸ق) .
- ۶۳ ..... اثیر أخسیکتی (متوفای ۶۰۹ق) .
- ۶۴..... فریدالدین عطار نیشابوری (۵۱۳- ۶۱۸ق) .
- ۶۵..... شمس‌الدین طبسی (متوفای ۶۲۴ق) .
- ۶۶..... خواجه معین‌الدین چشتی هروی (۵۳۷- ۶۳۳ق) .

- ۶۷ ..... مولانا جلال الدین محمد بلخی (۶۰۴-۶۷۲ق)
- ۶۸ ..... سعدی شیرازی (۶۰۶-۶۹۴ق)
- ۶۹ ..... سیف الدین فرغانی (متوفای ۷۰۵ق)
- ۷۰ ..... ابن الوردی شافعی (متوفای ۷۴۹ق)
- ۷۰ ..... سلمان ساوجی (۷۰۹-۷۷۸ق)
- ۷۲ ..... نورالدین عبدالرحمن جامی (۸۸۹-۸۱۷ق)
- ۷۳ ..... محمد بن حسام خوسفی (۷۸۳-۸۷۵ق)
- ۷۴ ..... شمس الدین محمد بن طولون (متوفای ۹۳۵)
- ۷۵ ..... عبدالله بن محمد الشبروی الشافعی (۱۰۹۱-۱۱۷۲ق)
- ۷۵ ..... عبدالله سنندجی (۱۲۱۵-۱۲۸۰ق)
- ۷۷ ..... دشمنان امام حسین علیه السلام
- ۷۷ ..... ابراهیم بن یزید نخعی (۵۰-۹۶ق)
- ۷۸ ..... حسن بصری (۲۱-۱۱۰ق)
- ۷۸ ..... عمر بن عبدالعزیز (۶۳-۱۰۱ق)
- ۷۹ ..... احمد بن حنبل (۱۶۴-۲۴۱ق)
- ۷۹ ..... جاحظ (۱۶۰-۲۵۵ق)
- ۸۰ ..... ابوحنیفه دینوری (متوفای ۲۸۲ق)
- ۸۱ ..... ابوالحسن اشعری (۲۶۰-۳۲۴ق)
- ۸۲ ..... ابوالفرج اصفهانی (۲۸۴-۳۵۶ق)
- ۸۲ ..... سلیمان بن احمد طبرانی (۲۶۰-۳۶۰ق)
- ۸۳ ..... مجدود بن آدم سنایی غزنوی (۴۷۳-۵۴۵ق)
- ۸۳ ..... ابن عساکر دمشقی (۴۹۹-۵۷۱ق)
- ۸۴ ..... کمال الدین اسماعیل اصفهانی (متوفای ۶۳۵ق)
- ۸۵ ..... ابن طلحه شافعی (۵۸۲-۶۵۲ق)
- ۸۵ ..... سبط ابن جوزی (۵۸۲-۶۵۴ق)
- ۸۶ ..... سعدالدین مسعود تفتازانی (متوفای ۷۹۱ق)
- ۸۷ ..... ابن خلدون (۷۳۲-۸۰۸ق)
- ۸۹ ..... نورالدین علی بن صباغ مالکی (۷۸۴-۸۵۵ق)
- ۸۹ ..... علی بن عبدالله سمهودی (۸۴۴-۹۱۱ق)
- ۹۰ ..... عبدالرحمن بن یوسف اجهوری (متوفای ۹۶۱ق)

- ابن عماد (۱۰۳۲- ۱۰۸۹ق) ۹۰
- محمد بن علی بن محمد شوکانی (۱۱۷۳- ۱۲۵۰ق) ۹۱
- سید محمود آلوسی (۱۲۱۷- ۱۲۷۰ق) ۹۲
- سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (۱۲۲۰- ۱۲۷۰ق) ۹۳
- و) درس‌ها و عبرت‌ها ۹۴
- عبدالله بن زبیر (۲- ۷۳ق) ۹۴
- ابو نصر بن نباته (۳۲۷- ۴۰۵ق) ۹۵
- ابن ابی الحدید معتزلی (۵۸۶- ۶۵۶ق) ۹۶
- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری ۹۸
۲. امام حسین X و قیام او از منظر اندیشمندان و رهبران سیاسی مسلمان غیرشیعه معاصر ۹۹
- الف) شخصیت امام حسین علیه السلام ۹۹
- ابوالعزائم، سید محمد ماضی (۱۲۸۶- ۱۳۵۶ق) ۱۰۱
- ابوزهره، محمد (۱۳۱۵- ۱۳۹۴ق) ۱۰۲
- احسان، حبیب‌الله ۱۰۳
- اسماعیل زهی، عبدالحمید (متولد ۱۳۲۶ش) ۱۰۳
- بن باز، عبدالعزیز (۱۳۳۰- ۱۴۲۰ق) ۱۰۴
- البناء، محمّد کامل ۱۰۵
- تارر، محمد رفیق (متولد ۱۹۲۹م) ۱۰۵
- الحسون، احمد بدرالدین (متولد ۱۹۴۹م) ۱۰۶
- حسین، طه (۱۸۸۹- ۱۹۷۳م) ۱۰۷
- حسینی، سید علی جلال (متوفای ۱۳۵۱ق) ۱۱۰
- خوشدل، سردار ۱۱۰
- ربانی، برهان الدین (۱۹۴۰- ۲۰۱۱م) ۱۱۱
- رضا، فؤاد علی (متوفای ۱۳۳۱ق) ۱۱۳
- زیاده، محمد ۱۱۴
- السحار، عبدالحمید جوده (۱۹۱۳- ۱۹۷۴م) ۱۱۴
- شبلنجی، مؤمن بن حسن (۱۲۵۲- ۱۳۰۸ق) ۱۱۵
- شرقاوی، عبدالرحمن (۱۹۲۰- ۱۹۸۷م) ۱۱۶
- شنواری، فضل احمد ۱۱۶
- الصاوی، صلاح (متولد ۱۹۵۴م) ۱۱۶

- ۱۱۷..... الصلّابی، علی محمد محمد (متولد ۱۹۶۳م).....
- ۱۱۸..... طالبانی کرکوک، رضا (متوفای ۱۳۲۷ق).....
- ۱۱۹..... عبدالحمید، ایمن حسن.....
- ۱۱۹..... غریب، مأمون.....
- ۱۲۰..... کحاله، عمر رضا (۱۳۲۳ - ۱۴۰۸ق).....
- ۱۲۰..... مخلوف مالکی، محمد بن محمد (متوفای ۱۳۶۰ق).....
- ۱۲۰..... محمد علی، موسی.....
- ۱۲۱..... مدنی، محمود.....
- ۱۲۲..... (ب) توصیف قیام عاشورا و اظهار نظر درباره آن.....
- ۱۲۳..... احسان، حبیب الله.....
- ۱۲۳..... اعظم، محمد (متوفای ۲۰۱۱م).....
- ۱۲۳..... بیلاتجیک، آنجو.....
- ۱۲۴..... حسنی خربوطلی، علی.....
- ۱۲۵..... رضا، محمد (متوفای ۱۳۵۳ق).....
- ۱۲۵..... سراج، سعید عقیل (متولد ۱۹۵۳م).....
- ۱۲۵..... صدیقی، کلیم (متوفای ۱۹۹۶م).....
- ۱۲۶..... العزمی، عبدالحلیم.....
- ۱۲۷..... علی خان، لیاقت (۱۸۹۶ - ۱۹۵۱م).....
- ۱۲۸..... غریب، مأمون.....
- ۱۲۸..... قانونی، محمد یونس (متولد ۱۹۵۷م).....
- ۱۲۹..... سید قطب (۱۳۲۴ - ۱۳۸۶ق).....
- ۱۳۲..... کرزی، حامد (متولد ۱۹۵۷م).....
- ۱۳۳..... گُشک، عبدالحمید.....
- ۱۳۳..... نانجی، عظیم.....
- ۱۳۵..... (ج) نقش امام حسین علیه السلام در انقلاب عاشورا.....
- ۱۳۶..... ابوالخیر، علی.....
- ۱۳۷..... ابوالسعود، عبدالحفیظ.....
- ۱۳۷..... ابو علم، توفیق.....
- ۱۳۸..... الجمیلی، السید.....
- ۱۳۸..... شهداد سراوانی، محمد (۱۳۰۳ - ۱۳۶۶ش).....

- ۱۳۹ ..... صبحی، احمد محمود
- ۱۳۹ ..... طنطاوی الجوهری (متوفای ۱۳۵۸ق)
- ۱۴۰ ..... عبدالهادی، قنديل
- ۱۴۰ ..... عبده، محمد (۱۲۶۶ - ۱۳۲۳ق)
- ۱۴۲ ..... عقاد، عباس محمود (۱۹۶۴ - ۱۸۸۹م)
- ۱۴۴ ..... الغزالی، محمد (۱۳۳۵ - ۱۴۱۶ق)
- ۱۴۵ ..... مازنی، ابراهیم عبد القادر (۱۸۸۹ - ۱۹۴۹م)
- ۱۴۶ ..... محمد علی، موسی
- ۱۴۷ ..... (د) انگیزه‌ها و اهداف قیام امام حسین علیه السلام
- ۱۴۸ ..... اقبال لاهوری، محمد (۱۸۷۲ - ۱۹۳۸م)
- ۱۵۰ ..... ابو علم، توفیق
- ۱۵۱ ..... تارر، محمد رفیق (متولد ۱۹۲۹م)
- ۱۵۱ ..... خالد، خالد محمد (۱۹۲۰ - ۱۹۹۶م)
- ۱۵۲ ..... ربانی، برهان الدین (۱۹۴۰ - ۲۰۱۱م)
- ۱۵۳ ..... رستم، سعد
- ۱۵۴ ..... رشید رضا، محمد (۱۲۸۲ - ۱۳۵۴ق)
- ۱۵۵ ..... عبدالباقی سرور، محمد
- ۱۵۶ ..... عبدالهادی، قنديل
- ۱۵۷ ..... العبیدی، سید محمد حبیب (۱۳۰۰ - ۱۳۸۳ق)
- ۱۵۷ ..... عقاد، عباس محمود (۱۹۶۴ - ۱۸۸۹م)
- ۱۵۸ ..... علائی، عبدالله (۱۹۱۴ - ۱۹۹۶م)
- ۱۶۰ ..... قانونی، محمد یونس (متولد ۱۹۵۷م)
- ۱۶۰ ..... نورسی، سعید (۱۸۷۸ - ۱۹۶۰م)
- ۱۶۳ ..... (ه) پیامدها و نتایج قیام امام حسین علیه السلام
- ۱۶۴ ..... عقاد، عباس محمود (۱۹۶۴ - ۱۸۸۹م)
- ۱۶۴ ..... ابوالخیر، علی
- ۱۶۵ ..... ابوزهره، محمد (۱۸۹۸ - ۱۹۷۴م)
- ۱۶۵ ..... افغانی، سید جمال الدین (۱۲۵۴ - ۱۳۱۴ق)
- ۱۶۷ ..... بدران، محمد بن فتح الله (۱۳۲۸ - ۱۳۹۰ق)
- ۱۶۸ ..... بنت الشاطی، عایشه عبدالرحمن (۱۳۳۱ - ۱۴۱۹ق)

- ۱۷۰..... حسن، حسن ابراهیم (۱۳۱۰- ۱۳۸۸ق).....
- ۱۷۰..... حسینی، سید علی جلال (متوفای ۱۳۵۱ق).....
- ۱۷۱..... صبحی، احمد محمود.....
- ۱۷۱..... و) یاران امام حسین علیه السلام.....
- ۱۷۲..... بنت الشاطی، عایشه عبدالرحمن (۱۳۳۱- ۱۴۱۹ق).....
- ۱۷۳..... ز) دشمنان امام حسین علیه السلام.....
- ۱۷۴..... بدران، محمد بن فتح الله (۱۳۲۸- ۱۳۹۰ق).....
- ۱۷۴..... حسین، طه (۱۸۸۹- ۱۹۷۳م).....
- ۱۷۴..... رضا، فؤاد علی (متوفای ۱۳۳۱ق).....
- ۱۷۵..... سربازی چابهار، عبدالرحمن.....
- ۱۷۵..... عقاد، عباس محمود (۱۹۶۴- ۱۸۸۹م).....
- ۱۷۵..... غریب، مأمون.....
- ۱۷۶..... مودودی، ابوالاعلی (۱۹۰۳- ۱۹۷۹م).....
- ۱۷۷..... یکن، فتحی (۱۹۳۳- ۲۰۰۹م).....
- ۱۷۸..... ح) درس ها و عبرت ها.....
- ۱۸۰..... آزاد، ابوالکلام (۱۸۸۸- ۱۹۵۸م).....
- ۱۸۱..... ابوالسرور.....
- ۱۸۲..... ابونصر، عمر.....
- ۱۸۲..... اسکندر، احمد.....
- ۱۸۲..... بوتو، بی نظیر (۱۹۵۳- ۲۰۰۷م).....
- ۱۸۴..... جناح، محمد علی (۱۸۷۶- ۱۹۴۸م).....
- ۱۸۵..... حسین، الطاف.....
- ۱۸۶..... خالد، خالد محمد (۱۹۲۰- ۱۹۹۶م).....
- ۱۸۶..... زغلول پاشا، محمد.....
- ۱۸۷..... قبانی، نزار (۱۹۲۳- ۱۹۹۸م).....
- ۱۸۸..... کرز، حامد (متولد ۱۹۵۷م).....
- ۱۸۹..... لغاری، فاروق احمد خان (متولد ۱۹۴۰م).....
- ۱۹۱..... جمع بندی و نتیجه گیری.....
- ۱۹۳..... ۳. امام حسین X و قیام او از منظر شخصیت ها و اندیشمندان غیرمسلمان.....
- ۱۹۳..... الف) شخصیت امام حسین علیه السلام.....

- ۱۹۵..... واشنگتن (۱۸۷۳ - ۱۸۵۹م).....
- ۱۹۶..... آنتوان (متولد ۱۹۴۳م).....
- ۱۹۸..... بنجامین، ساموئل گرین ویلر (۱۸۳۷ - ۱۹۱۴م).....
- ۱۹۹..... بوید، لوییژ مالکوم (۱۹۲۷ - ۲۰۰۷م).....
- ۲۰۰..... پراساد، راجندرا (۱۸۸۴ - ۱۹۶۳م).....
- ۲۰۰..... تاگور، رابینند رانات (۱۸۶۱ - ۱۹۴۱م).....
- ۲۰۲..... جرداق، جرج (۱۹۲۶ - ۲۰۱۴م).....
- ۲۰۳..... چلکوفسکی، پیتر (متولد ۱۹۳۳م).....
- ۲۰۴..... راداکریشنن، سروپالی (۱۸۸۸ - ۱۹۷۵م).....
- ۲۰۴..... زکی الحاج، جرج.....
- ۲۰۵..... فریشلر، کورت.....
- ۲۰۶..... گلوب، جان باگت (۱۸۹۷ - ۱۹۸۶م).....
- ۲۰۶..... لامنس، هنری (۱۸۶۲ - ۱۹۳۷م).....
- ۲۰۷..... نایدو، ساروجینی (۱۸۷۹ - ۱۹۴۹م).....
- ۲۰۷..... ونستان.....
- ۲۰۸..... (ب) مقایسه امام حسین علیه السلام با دیگر بزرگان.....
- ۲۰۹..... توین بی، آرنولد جوزف (۱۸۸۹ - ۱۹۷۵م).....
- ۲۱۰..... جرداق، جرج (۱۹۲۶ - ۲۰۱۴م).....
- ۲۱۰..... فریشلر، کورت.....
- ۲۱۱..... ماساریک، توماس.....
- ۲۱۱..... مان، توماس (۱۸۷۵ - ۱۹۵۵م).....
- ۲۱۳..... (ج) توصیف قیام عاشورا و اظهار نظر درباره آن.....
- ۲۱۴..... آدونیس، احمد سعید (متولد ۱۹۳۰م).....
- ۲۱۴..... آسبرن، رابرت دوری (۱۸۳۵ - ۱۸۸۹م).....
- ۲۱۵..... استارک، فریا مادلن (۱۸۹۳ - ۱۹۹۳م).....
- ۲۱۶..... اوکلی، سیمون (۱۶۷۸ - ۱۷۲۰م).....
- ۲۱۷..... ایجور، مارونا بنیامین ارسانیس (۱۹۱۸ - ۲۰۰۱م).....
- ۲۱۸..... بارا، آنتوان (متولد ۱۹۴۳م).....
- ۲۱۹..... بل، مارگارت گرتروود (۱۸۶۸ - ۱۹۲۶م).....
- ۲۲۰..... پتروشفسکی، ایلیا پاولویچ (۱۸۹۸ - ۱۹۷۷م).....

- ۲۲۱..... حتی، فیلیپ خوری (۱۸۸۶ - ۱۹۷۸م).
- ۲۲۲..... الحلو، بولس
- ۲۲۳..... دانکیری، گابریل
- ۲۲۴..... دروویل، گاسپار (اواخر قرن ۱۸ و اوایل قرن ۱۹م).
- ۲۲۵..... دورانت، ویلیام (ویل) جیمز (۱۸۸۵ - ۱۹۸۱م)
- ۲۲۷..... راسل، جستین آ.....
- ۲۲۸..... رایت، رایین (متولد ۱۹۴۸م)
- ۲۲۹..... سایکس، سر پرسی مولزورث (۱۸۶۷ - ۱۹۴۵م)
- ۲۳۰..... شکور، جرج
- ۲۳۱..... الصائغ، یوسف (متولد ۱۹۳۳م)
- ۲۳۱..... فریزر، جیمز بایلی (۱۷۸۳ - ۱۸۵۶م)
- ۲۳۲..... فلتوکبتیش برماتائی، میخائیل
- ۲۳۳..... کارگرن، جیمز
- ۲۳۳..... کون، کارلتون استیونز (۱۹۰۴ - ۱۹۸۱م)
- ۲۳۳..... کونسلمن، گرهارد (۱۹۳۲ - ۲۰۰۸م)
- ۲۳۵..... فن گرونباوم، گوستاو ای. (۱۹۰۹ - ۱۹۷۲م)
- ۲۳۵..... لوفتوس، ویلیام کینت (۱۸۲۰ - ۱۸۵۸م)
- ۲۳۶..... لوید، استیون
- ۲۳۷..... ماسه، هنری (۱۸۸۶ - ۱۹۶۹م)
- ۲۳۷..... نیکلسون، رینولد آلن (۱۸۶۸ - ۱۹۴۵م)
- ۲۳۹..... وگت، کری
- ۲۴۰..... ولهاوزن، یولیوس (۱۸۴۴ - ۱۹۱۸م)
- ۲۴۱..... هاشم، جوزف (متولد ۱۹۳۷م)
- ۲۴۲..... نقش امام حسین علیه السلام در انقلاب عاشورا.....
- ۲۴۳..... بارا، آنتوان (متولد ۱۹۴۳م)
- ۲۴۴..... تاندن، پورشوتام داس (۱۸۸۲ - ۱۹۶۲م)
- ۲۴۴..... روشن جی کومار، رام (متولد ۱۹۱۵م)
- ۲۴۵..... شنکره چریه، سوامی
- ۲۴۵..... کتائی، سلیمان (۱۹۱۲ - ۲۰۰۴م)
- ۲۴۷..... گلدزیهر، ایگناتس (۱۸۵۰ - ۱۹۲۱م)

- ۲۴۹..... مادام انگلیسی
- ۲۵۰..... ماربین
- ۲۵۱..... ماسینیون، لوئی (۱۸۸۳- ۱۹۶۲م)
- ۲۵۲..... (ه) انگیزه‌ها و اهداف قیام امام حسین علیه السلام
- ۲۵۳..... استارک، فریا مدلن (۱۸۹۳- ۱۹۹۳م)
- ۲۵۳..... اش، جان
- ۲۵۴..... تالبرگ، فردریک
- ۲۵۵..... دیکنز، چارلز (۱۸۱۲- ۱۸۷۰م)
- ۲۵۵..... شلدریک، ک
- ۲۵۶..... عجمی، برتلمائوس
- ۲۵۶..... کوک، مایکل آلن (متولد ۱۹۴۰م)
- ۲۵۷..... ماتفییف، کنستانتین (متولد ۱۹۳۴م)
- ۲۵۹..... (و) پیامدها و نتایج قیام امام حسین علیه السلام
- ۲۶۱..... ایجور، مارونا بنیامین ارسانیس (۱۹۱۸- ۲۰۰۱م)
- ۲۶۱..... براون، ادوارد گرانویل (۱۸۶۲- ۱۹۲۶م)
- ۲۶۳..... پروکلمان، کارل (۱۸۶۸- ۱۹۵۶م)
- ۲۶۵..... دانکیری، گابریل
- ۲۶۵..... دونالدسون، دوایت
- ۲۶۶..... رینو، جوزف (۱۷۹۵- ۱۸۶۷م)
- ۲۶۶..... سلامه، بولس (۱۹۱۰- ۱۹۷۹م)
- ۲۶۸..... گابریلی، فرانسیسکو (۱۹۰۴- ۱۹۹۶م)
- ۲۶۸..... گلدزبهر، ایگناتس (۱۸۵۰- ۱۹۲۱م)
- ۲۶۹..... گیبون، ادوارد (۱۷۳۷- ۱۷۹۴م)
- ۲۶۹..... لاپیدوس، ایرا ماروین (متولد ۱۹۳۹م)
- ۲۷۰..... لمبتون، کاترین (متولد ۱۹۱۲م) و پیتر هولت
- ۲۷۲..... لویزار، جان پیر (متولد ۱۹۵۴م)
- ۲۷۳..... مویر، ویلیام (۱۸۱۹- ۱۹۰۵م)
- ۲۷۳..... نهرو، جواهر لعل (۱۸۸۹- ۱۹۶۴م)
- ۲۷۵..... هالیستر، جان نورمن
- ۲۷۵..... هوکارت، د. ج
- ۲۷۶..... (ز) یاران امام حسین علیه السلام

- ۲۷۶..... خوام البولسی، جورج
- ۲۷۷..... کونسلمن، گرهارد (۱۹۳۲- ۲۰۰۸م)
- ۲۷۸..... هـنـیـبـلـت
- ۲۷۸..... (ح) دشمنان امام حسین علیه السلام
- ۲۷۹..... استیونس، ا.س
- ۲۸۰..... باسورث، کلیفورد ادموند (۱۹۱۸- ۲۰۱۵م)
- ۲۸۰..... جرداق، جرج (۱۹۲۶- ۲۰۱۴)
- ۲۸۱..... دوزی، راینهارت (۱۸۲۰- ۱۸۸۳م)
- ۲۸۲..... رولو، کلودین
- ۲۸۲..... زیدان، جرجی (۱۲۷۸- ۱۳۳۲ق)
- ۲۸۴..... شیمیل، آنه ماری (۱۹۲۲- ۲۰۰۲م)
- ۲۸۵..... کونسلمن، گرهارد (۱۹۳۲- ۲۰۰۸م)
- ۲۸۵..... لامنس، هنری (۱۸۶۲- ۱۹۳۷م)
- ۲۸۶..... میلی، آلدو (۱۸۷۹- ۱۹۵۰م)
- ۲۸۶..... (ط) درس ها و عبرت ها
- ۲۸۷..... بارا، آنتوان (متولد ۱۹۴۳م)
- ۲۸۸..... جیمز، فردریک
- ۲۸۹..... دوکبری، موریس (۱۸۸۵- ۱۹۷۳م)
- ۲۸۹..... فنصل، کرم
- ۲۸۹..... کارلایل، توماس (۱۷۹۵- ۱۸۸۱م)
- ۲۹۱..... گاندی، مهاتما (۱۸۶۹- ۱۹۴۸م)
- ۲۹۲..... لوری، پیر (متولد ۱۹۵۲م)
- ۲۹۳..... مورتیمر، ادوارد (متولد ۱۹۴۳م)
- ۲۹۴..... جمع بندی و نتیجه گیری
- ۲۹۷..... سخن پایانی و جمع بندی نهایی
- ۲۹۹..... کتابنامه
- ۲۹۹..... منابع عربی و فارسی
- ۳۱۹..... منابع اردو
- ۳۱۹..... منابع انگلیسی
- ۳۱۹..... روزنامه ها و سایت های فارسی، عربی و انگلیسی